

кваліфікованих у цій сфері кадрів; складнощі з пошуком замовлень, партнерів; недостатня інформованість про зовнішні ринки; невідповідність продукції/послуг міжнародним вимогам; фінансові та логістичні проблеми; відсутність експертизи в міжнародних продажах та маркетингу, тощо.

Подолати ці перешкоди, певною мірою, можна залучивши до співпраці аутсорсингові компанії, фахівці яких обізнані на особливостях організації експортної діяльності. До того ж аутсорсинг може надавати послуги за нижчою вартістю, ніж оплата праці штатних співробітників, що є суттєвим аргументом під час війни. Ці фактори, а також переваги, притаманні аутсорсингу бухгалтерського обліку, сприяють його розвитку в Україні в сучасних умовах.

Література

1. Державна служба статистики України.
https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/bud/kzp_reg/arh_nkzp_reg2021_u.htm (дата звернення: 26.03.2023 р.).

2. Моїсєєв В. Кожен восьмий підприємець очікує зростання бізнесу у 2022 році – дослідження. Економіка України. 2022. URL: <https://thepage.ua/ua/economy/stan-ukrayinskogo-biznesu-v-umovah-vijni> (дата звернення: 26.03.2023 р.)

УДК 336.717.1(477)

*А. В. Никифорова, студентка гр. ЕФ-301
Науковий керівник – С.Б. Єгоричева, д.е.н., професор
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Безготівкові розрахунки – це перерахування коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів, а також перерахування надавачами платіжних послуг коштів, внесених платниками готівкою, на рахунки отримувачів [1]. Наразі в Україні особливо актуальним є розвиток безготівкових розрахунків фізичних осіб, які, у цілому, звикли користуватися готівкою.

Як правило, в Україні фізичні особи здійснюють безготівкові розрахунки за допомогою розрахункових документів, електронних платіжних засобів, електронних грошей та інших інструментів. Розвиток сервісів безготівкової оплати платіжними картками в Україні чинить позитивний вплив на фінансові звички громадян, а також сприяє зменшенню частки готівки (агрегату М0) у загальному обсязі грошової маси.

У 2022 році, незважаючи на воєнний стан, ракетні обстріли, довготривале відключення електроенергії, українці активно користувалися платіжними картками для розрахунків як у межах країни, так і за

кордоном. На це вказує аналіз статистики про операції з платіжними картками, які випустили українські банки у травні-грудні 2022 року (у період з лютого по квітень подання відповідної звітності було призупинено). Частка безготівкових розрахунків із використанням платіжних терміналів у загальній кількості операцій із платіжними картками у межах країни дорівнювала 86,79%, що на 3,7 п.п. більше, ніж за цей же період 2021 року. Це вказує на те, що попри всі складнощі, зберігається довіра фізичних осіб до платіжних систем, що підтримуються банками, а також розвивається інфраструктура проведення таких операцій.

Кількість операцій із безготівкових розрахунків фізичних осіб в Україні та за кордоном з травня по грудень 2022 року становила 5 194,4 млн од., що у сумі склало 3 443,9 млрд грн., що більше, ніж на 4,8 п.п. за сумою та на 1,6 п.п. за кількістю, якщо порівнювати ці показники з показниками 2021 року [2]. Така динаміка спостерігається, у тому числі, через міграцію великої кількості українців в інші країни (майже 5 млн осіб отримали тимчасовий захист за кордоном).

Через тимчасову окупацію деяких територій та закриття багатьох підприємств економіка України дуже постраждала. Порівняно із січнем 2022 року, у травні зменшилася кількість POS-терміналів на 13,7%, банкоматів – на 16,6%, а пунктів продажу та надання послуг, що приймають платіжні картки – на 13%. Аби компенсувати скорочення мережі POS-терміналів, фінансові установи та платіжні системи надали можливість споживачам застосовувати технології, що не потребують використання фізичних POS-терміналів для того, щоб застосовувати платіжні картки (наприклад, POS PHONE – від Visa; «QR-код», «NFC-мітка», застосунок «Термінал» – від АТ Приватбанк; STARKASA – від Київстар та ін.).

У подальшому кількість пунктів, що приймають платіжні картки (також і у мережі Інтернет), зросла: станом на грудень 2022 року цей показник дорівнював 316,2 тис. та перевищив довоєнний рівень на 2,2 тис. [2].

Українські банки намагаються якнайшвидше цифровізуватися. Так, вже через три тижні після початку війни цифровий гаманець PayPal почав працювати з банківськими картками українців, через який можна надсилати гроші у будь-якій валюті, а при виведенні на карту Visa кошти конвертуються у гривні.

Для полегшення роботи підприємцям була введена у дію технологія Visa Tap to Phone, яка дозволяє проводити оплату за товар чи послугу через смартфони чи планшети з NFC-чіпом на базі ОС Android. Така розробка стала дуже актуальною після масованих обстрілів рф по енергосистемі. Було зафіксовано, що при тривалому відключенні електрики підприємці часто користувалися для розрахунків застосунком «Термінал» [3]. Також із березня 2022 року в Україні із партнерами Visa

запровадили безготівкові розрахунки за проїзд, які функціонують вже у 17 містах. Таким чином влада стимулює використання карток: уже на початку жовтня було зафіксовано 1 млрд безготівкових операцій у громадському транспорті.

Отже, розвиток платіжного обігу в Україні зараз спрямовується на збільшення безготівкового обороту та зменшення кількості готівки. Використовуючи безготівкові розрахунки, держава мінімізує витрати на підтримку та оновлення значної маси готівкових коштів.

Література

1. Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.

2. Звіт з оверсайту інфраструктур фінансового ринку за 2022 рік. Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-z-oversayta-infrastruktur-finansovogo-rinku-za-2022-rik>.

3. Цифровий 2022-й: ключові досягнення України. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/04/12/699012/>.

УДК 336.74:061.1ЄС

*В.О. Пантюх, Р.С. Логачов, студенти
О.С. Вовченко, к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА АНТИІНФЛЯЦІЙНУ ПОЛІТИКУ

У червні 2022 року Європейська рада ухвалила рішення про надання Україні статусу кандидата на вступ до Європейського союзу. У валютно-фінансовій сфері Договір про ЄС (Маастрихтський договір) визначає п'ять критеріїв конвергенції, які стосуються цінової стабільності, дефіциту бюджету, державного боргу, стабільності національної валюти та відсоткових ставок [1]. Серед монетарних критеріїв можна визначити два ключових: 1) стабільність цін і сталість середніх темпів інфляції протягом одного року до проведення оцінювання; 2) рівень інфляції не може більш ніж на 1,5 п. п. перевищувати відповідні показники трьох найкращих (з погляду цінової стабільності) країн-членів.

Оцінка цінової стабільності в Україні свідчить, що після економічних потрясінь 2014-2015 років інфляція стабільно знижувалася і навіть досягла 2,7% у 2020 році. Утім, постковідне відновлення і війна спричинили різкий стрибок цін, тож за 2022 рік рівень інфляції склав понад 26% (рис. 1).